

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobkyně: **P. T. L. A.**, nar.
st. přísl.
bytem
zastoupená Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem
se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1 – Nové Město

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn.
OAM-22919/DP-2024,

takto:

- I. Žalovaný **je povinen** rozhodnout o žádosti žalobkyně ze dne 9. 7. 2024 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, a to **do 7 dní** od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši **17 210** k rukám jejího zástupce Mgr. Ondřeje Fialy, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu, obsah žaloby a vyjádření žalovaného

1. Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 11. 4. 2025 se žalobkyně domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, kterou spatřovala v tom, že dne 9. 7. 2024 podala žádost prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, o níž do té doby nebylo rozhodnuto, přestože dle § 169t odst. 6 písm. i) zákona o pobytu cizinců mělo být o žádosti rozhodnuto do 60 dnů. Žalobkyně v podané žalobě dále namítá, že dne 4. 11. 2024 požádal žalovaný o urychlení řízení. Tuto žádost bylo nutné považovat dle jejího skutečného obsahu jako opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.
2. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že podání žalobkyně ze dne 4. 11. 2024 nebylo návrhem na vydání opatření proti nečinnosti, nýbrž žádostí o urychlení řízení. Návrh k provedení opatření proti nečinnosti podala žalobkyně až dne 26. 3. 2025. Nadřízený orgán žalovaného (Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců) následně dne 24. 4. 2025 vydal opatření proti nečinnosti, kterým stanovil žalovanému vydat rozhodnutí ve věci, a to ve lhůtě 60 dnů od doručení vyjádření žalobkyně k podkladům pro vydání rozhodnutí nebo ode dne, kdy žalobkyni marne uplynula stanovená lhůta. Termín k seznámení se s podklady byl žalobkyni stanoven na den 31. 3. 2025. Z tohoto termínu se žalobkyně omluvila. Nový termín byl stanoven na 10. 4. 2025. V tento den se žalobkyně seznámila s podklady a uvedla, že se vyjádří ve lhůtě 30 dní. Ve vyjádření k žalobě ze dne 7. 5. 2025 tak žalovaný uvedl, že mu stále běží lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti. Podanou žalobu tak považoval za předčasnou.

II. Ústní jednání

3. Ve věci proběhlo dne 23. 6. 2025 ústní jednání, ke kterému se žalovaný, ač řádně předvolán, nedostavil. Žalobkyně na ústním jednání uvedla, že se dne 12. 5. 2025 vyjádřila k podkladům rozhodnutí, avšak žalovaný rozhodnutí nevydal a je dále nečinný.

III. Posouzení žaloby

4. Městský soud žalobu posoudil, přičemž podle § 81 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
5. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. platí, že *ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*
6. Městský soud se nejprve zabýval přípustností podané žaloby. Ze správního spisu vyplývá shora popsáný skutkový děj. K tvrzení žalobkyně, že podala opatření proti nečinnosti již dne 4. 11. 2024 je nutné říci, že toto podání soud neposoudil jako opatření proti nečinnosti. V tomto podání žalobkyně uvedla následující: „*Jelikož se domnívám, že v řízení nechybí u mé strany podklady, žádám tímto zdvořile o sdělení stavu řízení vedeného ohledně mé žádost o vydání žádosti pod výše uvedenou spisovou značkou. A současně žádá, aby správní orgán ve věci již dále nebyl v prodlení s dodržováním zákonné lhůty a ve věci rozhodnul.*“ Soud souhlasí

s žalovaným, že tento přípis byl žádostí o sdělení stavu věci a urychlení řízení. Tato žádost se sice blíží návrhu na opatření proti nečinnosti, ale dle soudu ji takto posoudit nelze.

7. Z předloženého správního spisu plyne, že žalobkyně návrh na učinění opatření proti nečinnosti podala. Žalobkyně neuvedla, kdy tento návrh podala a ze správního spisu to nevyplývá. Soud tak vychází z žalobkyní nespоровaného tvrzení žalovaného, že návrh podala dne 26. 3. 2025. Komise o tomto návrhu rozhodla dne 24. 4. 2025, tedy ještě v hraniční lhůtě 30 dní (§ 71 odst. 3 správního řádu). Žalobkyně podala žalobu již dne 11. 4. 2025, tedy ještě předtím než dala možnost veřejné správě, aby vlastními postupy odstranila svoji nečinnost. K této situaci se vyjadřoval Ústavní soud v nálezu ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3523/20 (N 144/107 SbNU 211), kde dospěl k názoru, že absenci bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany považoval za odstranitelnou překážku věcného projednání nečinnostní žaloby. V bodě [55] citovaného nálezu Ústavní soud konstatoval, že správní soud „*tudíž musí přihlížet k tomu, že v průběhu řízení nastal stav bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany ve smyslu § 79 s. ř. s., byť tu takový stav nebyl v době podání žaloby*“. Jinak řečeno, nečinnostní žalobu nelze bez dalšího odmítnout jako nepřípustnou, ačkoli žalobce před podáním žaloby bezvýsledně nevyčerpal prostředky ochrany.
8. V návaznosti na tento nálezní rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku z 2. 2. 2023, č. j. 2 As 21/2020-34, č. 4453/2023 Sb. NSS, v bodě [40] a následující se zabýval situacemi, ve kterých dojde k bezvýslednému vyčerpání prostředků ochrany ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Rozšířený senát uvedl, že „*je-li přijaté opatření proti nečinnosti spojeno se lhůtou k vydání rozhodnutí, která je přiměřená, nastane bezvýsledné vyčerpání tohoto prostředku ochrany uplynutím takto stanovené lhůty*.“ Městský soud se proto zabýval otázkou, zda Komise stanovená lhůta je přiměřená. Byla-li by přiměřená, musel by soud dle nálezu Ústavního soudu vyčkat, zda bude či nebude prostředek ochrany bezvýsledně vyčerpán (bod [56] nálezu). Nebyla-li by lhůta přiměřená, mohl by soud pokračovat v řízení o podané žalobě.
9. Podle § 16 odst. 6 písm. i) zákona o pobytu cizinců měl žalovaný o podané žádosti rozhodnout do 60 dní ode dne podání žádosti. Podle bodu [21] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2022, č. j. 1 Azs 171/2022-54, „*lze akceptovat, že nadřízený správní orgán uložil v opatření proti nečinnosti lhůtu ve stejné délce, jež je stanovena zákonem k rozhodnutí, jen ve výjimečných případech. Pravidlem by naopak měla být lhůta podstatně kratší*.“ Dle městského soudu proto nelze lhůtu stanovenou Komisí považovat za přiměřenou, jednali se o lhůtu ještě delší než stanoví zákon k vyřízení celé věci, a to navíc za situace, kdy řízení již běželo dobu výrazně přesahující zákonnou lhůtu. Soud připomíná, že žalobkyně podala žádost dne 9. 7. 2024 a Komise vydala opatření proti nečinnosti dne 24. 4. 2025, tedy více než 9 měsíců od podání žádosti. Za této situace tak nelze považovat lhůtu stanovenou Komisí za přiměřenou a soud proto mohl pokračovat v řízení o podané žalobě.
10. Soud se dále zabýval meritem věci, tedy, zda žalovaný vydal rozhodnutí o žádosti žalobkyně, resp. zda je žalovaný ke dni vydání tohoto rozsudku stále nečinný.
11. Na ústním jednání žalobkyně uvedla, že žalovaný je stále nečinný. Žalovaný se na ústní jednání nedostavil, proto toto tvrzení ani nemohl rozporovat. Soudu nicméně ani nezaslal omluvu z ústního jednání či vyjádření, ve kterém by tvrdil, že rozhodnutí již vydal. Soud tak neměl důvod pochybovat o tvrzení žalobkyně.
12. Soud se posledně zabýval materiálním korektivem spočívajícím v tom, že ochrany proti nečinnosti se nemůže domáhat ten, kdo nečinnost správního orgánu sám způsobil.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, č. 2785/2013 Sb. NSS, plyne, že deklaroval-li nadřízený správní orgán nečinnost žalovaného, soud se nemůže zabývat jednáním účastníka řízení, kterého se dopustil před přijetím opatření proti nečinnosti. Soud v takovém případě může přezkoumávat jen chování žalobce, ke kterému došlo po rozhodnutí nadřízeného správního orgánu. Kasační soud v citovaném rozsudku konkrétně uvedl: „Pozornost soudu se tak může soustředit pouze na zjištění, zda opatřením přijatým nadřízeným orgánem byla nečinnost odstraněna; součástí hodnocení skutkového stavu pak je i úvaha, zda případná pokračující nečinnost není vyvolána procesním chováním žalobce.“ Komise deklarovala ve svém opatření ze dne 24. 4. 2025, že žalovaný je nečinný. Soud se tak ve smyslu uvedené judikatury mohl zabývat toliko tím, zda za následující nečinnost žalovaného byla odpovědná žalobkyně.

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítal, že termín k seznámení se s podklady byl žalobkyni stanoven na den 31. 3. 2025. Z tohoto termínu se žalobkyně omluvila. Nový termín byl stanoven na 10. 4. 2025. V tento den se žalobkyně seznámila s podklady a uvedla, že se vyjádří ve lhůtě 30 dní. Toto tvrzení vyplývá i ze správního spisu. Vzhledem k tomu, že lhůta stanovená Komisí byla nepřiměřená (jak soud uvedl výše), měl žalovaný rozhodnout o žádosti žalobkyně neprodleně, avšak samozřejmě se zachováním práv žalobkyně. Žalobkyně sama uvedla, že se vyjádří ve lhůtě 30 dní od seznámení se s podklady. Dle svého tvrzení uvedené na ústním jednání se vyjádřila dne 12. 5. 2025. Žalovaný tak měl rozhodnout bez prodlení po tomto vyjádření. Vzhledem k tomu, že žalovaný rozhodnutí nevydal, je nečinný a je za tuto nečinnost i sám odpovědný.
14. Soud tak seznal, že žaloba je důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

15. Z výše uvedených důvodů městský soud rozhodl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Lhůtu k vydání rozhodnutí stanovil soud přiměřenou vzhledem ke stavu správního řízení.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch, náleží jí náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 2 000 Kč za podání žaloby a odměnu a náhradu hotových výdajů advokáta. Odměna náleží celkem za 3 úkony právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za návrh ve věci samé (žaloba) [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a účast na jednání dne 23. 6. 2025 [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Za každý úkon právní služby náleží zástupci žalobkyně mimosmluvní odměna ve výši 4 620 Kč [§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 450 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 17 210 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobkyni k rukám jejího zástupce do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 23. 6. 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.